

Bezpłatny dodatek do „Drwęcy“.

Rok III. Nowemiasto, dnia 21. marca 1929. Nr. 8.

Uprawy wiosenne.

Przy uprawie roli winniśmy dążyć do wytworzenia w niej warunków najbardziej sprzyjających rozwojowi i dojrzewaniu rośliny. Plon zależy od bardzo wielu rozmaitych czynników, a jednym z głównych jest wilgoć, bez której żadna roślina obyć się nie może.

Ilość opadów wiosennych i letnich w lata normalne, jak dowodzą ścisłe obliczenia, nie może wystarczyć ku osiągnięciu nawet średniego urodzaju, musimy więc starać się o zachowanie możliwie dużej ilości wilgoci z opadów jesiennych i zimowych.

Każdy rolnik wie dobrze z własnej obserwacji, jak szybko rola obsycha na wiosnę, gdy tylko przyjdą suche wiatry, a słońce dobrze przygrzewa. Widać wtedy wyraźnie jak nad polami unosi się para wodna, nie zdajemy jednak sobie nieraz sprawy z wynikających stąd olbrzymich strat nietylko w ciągu całego dnia, lecz każdej godziny.

Jak głęboko rola ma powierzchnię uklepaną, zamuloną przez deszcze jesienne i opady zimowe, dotąd parowanie jest nadzwyczaj silne. Zbita warstwa chłonie wilgoć z warstw dolnych, którą wiatr natychmiast zdmuchuje. Podsiąkanie z warstw głębszych trwa dopóty, dopóki rola nie obeschnie o tyle, że już nie ma nic do oddania.

Dla powstrzymania parowania roli najlepiej byłoby przykryć ją warstwą nieprzepuszczalną, która chroniłaby ją od chciwych wilgoci wiatrów. System ten bywa stosowany nieraz w klimacie suchym, gorącym, przy uprawie cennych roślin ogrodowych, gdzie pomiędzy rzędami roślin przykrywa się ziemię papą.

Nie do pomyślenia byłby podobny zabieg w warunkach polowych przy uprawie mniej cennych ziemiopłodów; musimy więc przeciwdziałać silnemu parowaniu w sposób inny, nadając powierzchni roli budowę, mogącą zabezpieczyć od wysychania warstwy położonej niżej. Cel ten osiągniemy przez przerwanie drobnych kanalików, znajdujących się w ziemi, tak zwanych naczyniek włoskowatych, któremi woda przesiąka do góry, co możemy uskutecznić przez podcięcie powierzchni roli, względnie jej spulchnienie. Wierzchnia warstwa, nie mająca wtedy dopływu wilgoci od dołu, szybko wprawdzie wysycha, lecz tworzy osłonę, podobną do wspomnianej papy, i ochrania wilgoć znajdującą się niżej.

Im wcześniej na wiosnę okryjemy w ten sposób rolę, tem więcej zachowamy wilgoci zimowej, i na czas dłuższy zabezpieczymy jej dostatek na potrzeby roślin uprawnych.

Przez wczesne spulchnianie warstwy wierzchnie przeciwdziałamy nietylko stratom wilgoci, lecz jednocześnie pobudzamy do życia rolę. Każdy gospodarz dzisiaj już wiedzieć powinien, że w najmniejszej grudce ziemi znajduje się masa drobniutkich, niewidzialnych gołem okiem, lecz żywych istot, które nazywają się ogólnie drobnoustrojami, mikroorganizmami, a najczęściej bakterjami.

Nauka dowiodła, że bez bakteryj rozkład ciał organicznych jest niemożliwy; zawdzięczając bakterjom rozkłada się nawóz. Próchnica, resztki pożniwne i t. p., w rezultacie ze złożonych ciał organicznych, zawierających azot, tworzą się związki prostsze, rozpuszczalne w wodzie, któremi się karmią rośliny.

Im dłużej bakterje pozostają pod zimnem sklepieniem zleżałej skorupy, tem później budzą się do życia i tem później zaczynają swą pożyteczną dla rolnika pracę. Przez spulchnienie wierzchniej warstwy roli ułatwiamy dostęp ciepłego wiosennego powietrza i budzimy miljardy drobnoustrojów ze snu zimowego.

Nie wszystkie jednak mikroorganizmy (bakterje), znajdujące się w roli, są dla rolnika pożyteczne; te które się rozwijają przy dostępie powietrza w roli wilgotnej, lecz nie zbagnionej pracują na korzyść rolnika, inne, nieznoszące powietrza, niweczą pracę i wytwarzają związki nieraz szkodliwe dla roślin uprawnych. Stąd wniosek, że poza utrzymaniem wilgoci, rolnik musi się starać o to, aby role uprawić i doprawić, w sposób

zapewniający najlepsze warunki rozwojowi bakterji pożytecznych.

Rola, nie zawierająca brył, pecyn ani większych dziur, a składająca się z drobnych gruzełków, jak tego dowiodły doświadczenia, jest najbardziej odpowiednia dla rozwoju pożytecznych drobnoustrojów i co jest jeszcze bardzo ważne — doskonale utrzymuje wilgoć. Rola przeorana na jesieni, pod wpływem mrozów i zmian temperatury osiąga właśnie tę pożądaną budowę drużełkowata, chodzi więc o to, żeby przy uprawach wiosennych nie zepsuć tej struktury, co łatwo stać się może przy użyciu nieodpowiedniego narzędzia i niedostatecznej lub nadmiernej ilości wilgoci w roli.

Dokończenie nastąpi.

Rolniku, jeżeli pragniesz postępu wsi polskiej, wstąp do Kółka Rolniczego i uczęszczaj na zebrania!

Z zebrań Kółek Rolniczych.

Nowemiasto. Zebranie Kółka Rolniczego odbyło się dnia 1. II. rb. przy udziale 21 członków i 1 gościa. Zebranie zagaił p. Prezes, oddając głos ks. Wikaremu Porzyńskiemu, który w krótkich, ale treściwych słowach miał wykład o organizacji Kółek Rolniczych. P. Prezes podziękował ks. Wikaremu i poprosił go, by częściej raczył nasze kółko swą obecnością zaszczycić. Przystąpiono teraz do zamówienia osp. i sztucznych nawozów. Ospy zamówiono 1 wagon i większą ilość sztucznego nawozu. Po omówieniu spraw bieżących wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos p. Bartczak z Nawry i p. Müller z Nowegomiasta. Na tem zebranie zamknięto.

Mroczno. Dnia 3. II. rb. odbyło się miesięczne zebranie Kółka Roln. przy udziale 60 członków i około 15 gości, tj. miejscowych rolników z tut. parafji i młodzieży rolniczej. Zebranie zagaił prezes p. Przeczewski. Po przeczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania, p. Prezes odczytał komunikaty P. T. R. i P. I. R., między innemi w sprawie zwrotu kosztów leczenia poszkodowanym nieszczęśliwemi wypadkami w rolnictwie z Zakładu Ubezpieczeń od wypadków w rolnictwie, komunikat w sprawie wycieczek Kółek Rolniczych na Wystawę Krajową do Poznania, która przypada dla powiatu lubawskiego od 7 do 9 czerwca i w okresie „Wielkiego Tygodnia Rolniczego" od 5 do 7 lipca, co słuchaczy wielce zainteresowało. Potem odczytał p. Prezes okólnik o znaczeniu Przysposobienia Rolniczego wśród młodzieży na konkurs uprawy jęczmienia i konkursy hodowlane. Nastąpiła dłuższa dyskusja, po której postanowiono założyć 2 Sekcje Przysposobienia Rolniczego, 1 na uprawę jęczmienia dla chłopców i 1 na konkursy hodowlane wychowu świń dla samodzielnych gospodarzy, do których zapisała się odpowiednia ilość członków.

Ciche. Sprawozdanie ze zebrania za styczeń. Zebranie rozpoczęło się o godz. 18. P. P. Ciglickiego i Jarzembowskiego wybrano jako komisję, celem przeprowadzenia rewizji kasy. Skarbnikowi udzielono absolutorjum. Stary zarząd w tym samym składzie przeszedł na rok 1929. Przystąpiono teraz do ściągania składek członkowskich. Obecnie kółko liczy 15 członków. Jednakże spodziewamy się, że przystąpi jeszcze kilku obywateli, którzy z powodu złej drogi nie mogli przybyć na zebranie. Obnowiono wspólny zakup drylki. O godz. 21. zamknięto zebranie.

Sekr

Rożental. W niedzielę 3. II. rb. zagaił prezes p. Sowiński w obecności 46 członków zebranie Kółka Roln. P. Ewertowski Józef odczytał ostatni protokół, który został przyjęty. Następnie p. Dyrektor Szkoły Roln. z Byszwałda, który po raz pierwszy tu przybył, wygłosił piękny i pouczający referat o sztucznych nawozach, szczególnie naklaniał do zamawiania krajowych nawozów, polecając państw. fabrykę Związków Azotowych w Chorzowie. Dalej zachęcał p. Dyrektor członków do zakładania poletek doświadczalnych, mówił o ważności takowych. Po krótkiej dyskusji odczytał p. Pieszczech artykuł z „Gazety Gospodarczej": „Grzechy naszej hodowli". P. Prezes, podziękowawszy p. Dyrektorowi za przybycie również i kółkowiczom za liczne stawienie się, zebranie zamknął.

Sekr.

Wawrowice. Dnia 3 rb. odbyło się miesięczne zebranie Kółka Roln. Zebranie zagaił prezes p. Leśniak. Nastąpiło odczytanie protokołu z ostatniego zebrania. Dnia 29. I. rb. urządziło tut. Kółko kulig, w którym brali udział prawie wszyscy członkowie, wzgl. ich rodziny. Celem podniesienia oświaty w Kółku, założono „Sekcje Przysposobienia rolniczego". Zapisało się w tym celu 10 synów tut. członków Kółka, którzy w bież. roku chcą uprawiać owies. W wolnych głosach omawiano sprawę zakupu stadnika. Wywiązała się ożywiona, lecz rzeczowa dyskusja, po której zebrani zgodzili się na zakup tegoż. Następnie proponował p. Prezes zakupić sztandar. W tym celu wybrano komisję, której zadaniem jest obmyślić środki, aby ten zamiar został zrealizowany. Wreszcie urządzono prowizoryczny spis zapotrzebowania na nawozy sztuczne, których ilość wynosi 15 tonn. Po wyczerpaniu porządku obrad solwował p. Prezes zebranie.

Sekr.

Lubawa. Dnia 3. II. rb. odbyło się miesięczne zebranie Kółka Roln., które zagaił prezes p. Tułodziecki przy udziale 22 członków i 4 gości. Protokół z ostatniego zebrania został odczytany i przez członków przyjęty. Odczyt wygłosił na temat: „Meljoracja wapnowaniem" prezes p. Tułodziecki. Wskazał przytem na potrzebę wapnowania przedewszystkiem na ziemiach sapowatych, gdzie sztuczne nawozy się nie nadają, poczem wywiązała się ożywiona dyskusja. Członkowie wszyscy przychodzili do przekonania, że tylko na wapnowanie sobie mogą pozwolić, gdyż narazie użycie sztucznych nawozów przy tak niskiej cenie zboża się nie będzie opłacało. Następnie odczytał okólnik P. T. R. i zachęcał do założenia sekcji młodych rolników i rolniczek celem uprawiania roli, hodowli świń i drobiu, dostarczając im wszelkich wskazówek. Również sztuczne nawozy P. T. R. dałaby na kredyt, a ci, u którychby najlepsze doszły wyniki, otrzymaliby premje. Po omówieniu sprawy drzewa i zapisaniu 4 nowych członków, zebranie zamknięto.

Sekr.

Prątnica. Dnia 10 II. rb. po nabożeństwie odbyło się miesięczne zebranie tut. Kółka Roln., które zagaił prezes p. Badziąg w obecności 10 członków i kilku synów rolników. Po odczytaniu protokołu z ostatniego zebrania przystąpiono do odczytania okólniów P. T. R. i innych. Sprawę zakupu nawozów sztucznych uchwalono załatwić na następnem nadzwyczajnem zebraniu, zaś sprawa zakupu soli bydlęcej upadła. Następnie założono Sekcję Przysposobienia Roln. i to Sekcję Konkursową z młodych rolników, do której zapisało się 8-miu chętnych chłopców i Sekcję Hodowlaną, w której skład weszło 5-ciu kółkowiczów.

W wolnych wnioskach poruszył Sekretarz sprawę „Kłosów", aby były one spopularyzowane i więcej — niż dotychczas — dostępne dla ogółu rolników praktyków. Po zmianie książek zebranie zamknięto.

Sekr.

Prątnica. Dnia 24 II. rb. odbyło się w zwykłym lokalu nadzwyczajne zebranie tut. Kółka Roln. zwołane celem zakupu nawozów sztucznych, drzewa opałowego i załatwienia różnych innych spraw. Frekwencja zebranych była znaczna, bo stawiło się przeszło 40 gospodarzy. Ponieważ spodziewany prelegent na zebranie nie przybył, przeto po odczytaniu różnych ofert, p. Prezes wygłosił referat p. t. „Jak i jakie nawozy winniśmy stosować". Referat miał na celu wyjaśnienie działania i opłacalności nawozów sztucznych i to — co w dzisiejszym okresie samowystarczalności jest bardzo na miejscu i winno znaleźć naśladowców — tylko nawozów krajowych. Na skutek tego postanowiono zamówić 2 wagony nawozów sztucznych i to: 1 wagon nawozu azotowego „Nitrofosu" i 1 wagon wysoko procentowej (krajowej) soli potasowej. Po załatwieniu tej sprawy zdecydowane się jeszcze na zakup 1 wagonu drzewa opałowego.

Na członków Kółka zapisało się 15 nowych gospodarzy, tak, że Kółko liczy obecnie 28 członków. Po odebraniu składek i zmianie książek zebranie zamknięto.

Sekr.

Rożental. Kółko Roln. odbyło swe zebranie dnia 3. II. rb. przy udziale 42 członków i 1 gościa. Odczyty wygłosili po zagajeniu zebrania Dziąka Konrad i Kasprzyki Konrad II. Tematy wykładów były następujące: Grzechy naszej hodowli, jak sobie ojciec synowej szukał, okólniki i komunikaty. Postanowiono przez „Rolnik" zamówić sztuczne nawozy. Przybyło 2 nowych członków, ubył jeden. Sekr.

Byszwałd. Zebranie Kółka Roln. odbyło się dnia 3. II. rb. w obecności 36 członków. Po zagajeniu nastąpiło przez Prezesa odczytanie statutu. Przyjęto 3 nowych członków. Na tem zebranie zakończono. Sekr.

Mroczno. Zebranie Kółka Roln. odbyło się w dniu 4 bm. przy udziale 60 członków i 1 gościa. Po zagajeniu zebrania, wygłosił sekretarz Kółka odczyt na temat: „Stosowanie sztucznych nawozów". Sprawę tę omówił p. Duszyński z „Rolnika". Na wystawę krajową do Poznania zgłosiło swój udział 14 osób. Sekr.

Gryźliny. Zebranie Kółka Roln. odbyło się 12. I. rb. w obecności 8 członków i 2 gości, które zagaił prezes p. Kamiński, poczem wygłosił p. Serożyński, referat o uprawie roli pod jarzynę i okopowe. Wpłynął wniosek, aby dołączyć się do Kółka Roln. w Lekartach, gdyż tam założona zostanie Kasa Stefczyka, następnie, aby sprowadzić sztuczne nawozy wspólnie z Kółkiem Roln. w Lekartach.
Na tem zebranie zamknięto. Sekretarz.

Wałdyki. Zebranie Kółka Roln. odbyło się 24. II. rb. w obecności 24 członków i 1 gościa. Po zagajeniu zebrania i stwierdzeniu obecności członków, wygłosił pan Marchlewski Antoni odczyt: „Praca wiosenna rolnika ze specjalnem uwzględnieniem sztucznych nawozów".
Na zebranie, które ma się odbyć dnia 24. III. r. b. przybędzie prelegent. Sekretarz.

Grodziczno. Zebranie 2 Kółka Roln. odbyło się 3 go marca rb, zaraz po nabożeństwie w lokalu p. Stienasa. Prezes p. Karpiński zagaił zebranie pochwaleniem pana Boga i podał do wiadomości porządek obrad. Protokół z ostatniego zebrania odczytał Sekretarz, jak również i komunikaty PTR. w sprawie terminu Walnego zgromadzenia i składek członkowskich, składania zeznań w dochodzie, w sprawie Kalendarzy Roln. i notatników i w sprawie kwalifikowania odmiennych zbóż. P. Prezes sprawdził obecność 40 członków oraz kilku synów członków. Dalej omawiano sprawę urządzenia kursu kroju i szycia. Poczem p. Prezes odczytał list z Szkoły Roln. z Byszwałda, aby zgłaszały się uczestniczki na kurs 5-miesięczny letni. Warunki: wpisowe 25 zł oraz 50 zł miesięcznie na utrzymanie. Sekretarz wygłosił odczyt z „Kłosów" o oddziaływaniu azotniaku, następnie w sprawie zaprojektowania stawek celnych na maszyny rolnicze w przyszłej taryfie celnej i kilka uwag o zatrzymywaniu płodu (łożyska) u zwierząt. W wolnych głosach przystąpiono do zamawiania sztucznych nawozów, soli bydlęcej i nasion, lecz z powodu małej ilości zamówień, odsunięto tę sprawę na przyszłe zebranie. Po omówieniu jeszcze kilka spraw, zakończono zebranie odśpiewaniem „Serdeczna Matko". Sekretarz.

Rumian. Kółko Roln. odbyło swe zebranie dnia 24. lutego rb. przy udziale 28 członków i 1 gościa. Zebranie zagaił nowo obrany prezes p. Ostrowski, poczem po odczytaniu protokołu, wygłosił p. Talaśka referat o hodowli drobiu, a p. Ułanowski odczyt o kulturze rolnej. Nad referatami wywiązała się ożywiona dyskusja.
Na tem zebranie zakończono. Sekretarz.

Grabowo. Zebranie Kółka odbyło się w dniu 24. II. rb., które zagaił prezes p. Żuralski. Obecnych było 28 członków i 10 gości. Referat o hodowli trzody chlewnej wygłosił dyr. Szkoły Roln. z Byszwałda p. Pieszczoch. W wolnych głosach poruszono sprawę Kas Chorych, przyczem skarżono się na wysokie koszta, powstające z tego tytułu i proszono P. T. R. o poczynienie odpowiednich kroków. Na tem zebranie zamknięto. Sekr.

Czerlin. Miesięczne zebranie Kółka Roln. odbyło się w lutym rb. w obecności 25 członków. Prezes p. Wyżlic wygłosił odczyt na temat: Dużo mleka, duży dochód. Po ożywionej dyskusji zebranie solwowano.
Na przyszłe zebranie przybędzie referent. Sekr.

Ciche. Na miesięczne zebranie Kółka Roln. w dni 24. II. rb. zebrało się, mimo zawianych dróg, 14 członków. Prezes p. Krzyżykowski zagaił zebranie o godz. 19. Następnie wygłosił odczyt na temat: „O żywieniu trzody chlewnej" i „o urządzeniu chlewni". w skutek czego wywiązała się ożywiona dyskusja. Członków zachęcono do wysyłania córek na kurs gospodarstwa domowego przy Szkole Roln. w Byszwałdzie. Także omawiano sprawę sprowadzenia buhaja. Zebranie zamknięto o godz. 21. Przyszłe zebranie odbędzie się 24 b m.
Sekretarz.

Prątnica. Miesięczne zebranie tut. Kółka odbyło się dnia 1. marca w zwykłym lokalu, które zagaił p. Prezes w obecności 28 członków.
W międzyczasie przybył na zebranie p. Pieszczoch dyr. Szkoły Rolniczej z Byszwałdu, któremu p. Prezes udzielił głosu. Szan. prelegent mówił najpierw o potrzebie oświaty kobiety na wsi i zachęcał do zapisywania się dziewcząt na letni kurs, który będzie urządzony z ramienia PTR. w Byszwałdzie, a następnie wygłosił referat na temat: „Opłacalność nawozów sztucznych i ich stosowanie". Referat był obszerny i b. treściwy, a miał głównie na celu wykazanie, że nawozy krajowe nietylko nie ustępują co do wartości nawozowej — a tembardziej co do opłacalności — nawozom zagranicznym, ale je niejednokrotnie przewyższają. W dyskusji zabierał głos p. Jabłoński z Omula. P. Prezes podziękował p. Dyrektorowi za przybycie i tak pouczający referat. Po całkowitem wyczerpaniu porządku obrad zebranie zamknięto.
Sekr.

Rolniku! Czy jesteś już członkiem Kółka Rolniczego?

Dział gospodarczy.

Eksport masła.

W styczniu dał się zauważyć pewien zwrot na lepsze w konjunkturze eksportowej masła w porównaniu z sytuacją w grudniu. Nastąpił bowiem pewien wzrost pobytu i poprawa cen. Wywożono masło przeważnie do Berlina i Londynu, przyczem przeważna część eksportu kierowała się na rynek berliński.

Fabryka mleka kondensowanego i sproszkowanego.

Firma „Kanold" w Lesznie Wlkp. uruchomiła dział fabrykacji mleka kondensowanego i sproszkowanego.

Cła wywozowe na masło.

Powzięta na ostatniem posiedzeniu komitetu ekonomicznego ministrów uchwała w sprawie poboru cła od wywożonego zagranicę masła przewiduje cło w wysokości 600 zł od 100 kg. masła bądź czystego, bądź mieszanego z tłuszczami. Poszczególne instytucje będą mogły być zwalnianemi od cła. Termin wprowadzenia cła oraz wykaz instytucji ustalony będzie później.

Eksport soli polskiej do Ameryki południowej.

Z chwilą poprawienia się warunków nawigacyjnych w porcie odejdzie z Gdańska pierwszy transport soli do Santos.

Nowe niemieckie warunki handlu ziemniakami

Tak zwane „berlińskie warunki handlu ziemniakami", obowiązujące od 1926 r., mają być zmienione, a Zrzeszenie Ochrony handlu ziemniakami w Zw. Niem. handlarzy paszy, ziemniaków i jarzyn wydziel już dla handlu ziemniakami nowe warunki, obowiązujące w roku bieżącym.

Odezwa Lubawskiego Kółka Rolniczego.

Do ziemi lubawskiej!

My, jako najstarsze Kółko Rolnicze w powiecie, zwracamy się do wszystkich mieszkańców naszego powiatu w następującej sprawie:

Polska powstała, ale Polska chce żyć, chce być potężną w waszej dziedzinie, a zatem musi rozwinąć swe siły wewnętrzne, by ludność jej nie popadła w niewolę ekonomiczną, tj. jej dobrobyt nie przeszedł w obce ręce. Dziś do tego doszło, że kupcy bardzo często sami wpychają towary obce z krzywdą rodzimego rzemiosła i przemysłu, łaszczą się, że firmy obce, dzięki specjalnej polityce, mogą dawać lepsze warunki kredytowe. Ludność nieuświadomiona, a przyzwyczajona od czasów zaborczych do niektórych towarów, dopytuje się o nie, nie wiedząc, że mamy towary w równej cenie i dobroci, a nieraz i lepsze. Doszliśmy do miljarda niedoboru w bilansie handlowym, tj., że za tąsamą sumę przywieźliśmy najmniej w połowie rzeczy zbytku z zagranicy, różnych, więc strojów kobiecych, perfumów, farb kobiecych, koronek, świecidełek, past do butów, smakołyków, a nawet galanterji, żelastwa, batów itd. itd. Jest to wstyd dla naszego narodu. Czy nam potrzebne do życia różne „urbiny", farbki i inne podobne przedmioty. Hańba i wstyd, że nie cenimy i nie popieramy swoich, jak czynią to inne narody. Bierzmy przykład od niemców, jak oni swoich na każdym kroku solidarnie popierają i u nas. Nasi kupcy czasem, by dogodzić paru niemcom, trzymają dla nich towary, których oni śmią żądać, nie licząc się z interesem swej własnej ojczyzny. Potrafią czasem zachwalać towar niemiecki jako dobry, polski jako zły, przedstawiając jako tandetę, czasem polski sprzedając za niemiecki i takie wypadki bywały.

Pamiętajmy wszyscy, że każdy grosz wysłany zagranicę pozbawia kawałka chleba naszego robotnika, a bogaci zagranicznego. Bogaci przemysł, rzemiosło, bogaci: kupca, rolnika, robotnika, bo wszyscy od siebie są zależni. Panowie kupcy, wystawiajcie tylko krajowe towary na wystawach, proponujcie klienteli wyroby swojskie, zagraniczne tylko takie, których sami jeszcze nie posiadamy. Rolnicy, rzemieślnicy, robotnicy, urzędnicy, nauczyciele itd. miejcie na tyle godności narodowej, choć byście za towar polski nawet mieli grosz dać więcej lecz tak nie jest, bo nasze towarytańsze. Popierajcie patrjotów kupców, którzy sprzedają wyroby swojskie, bo ratujecie siebie, ratując bilans handlowy. Kobiety wszystkich stanów, wy, co jesteście patrjotkami, żądajcie wszędzie swojskich towarów, nie pozwalajcie waszym mężom i dzieciom kupować obcej tandety. Nasze towary są przez zagranicę uznane za solidne i tanie, na co służymy dowodami. Strzeżcie się również żydowskiej tandety.

Mamy nadzieję, że ziemia lubawska krzyknie jak jak jeden mąż: precz ze zbytecznemi towarami zagranicznemi — niech się nasz kraj nie zaprzedaje w niewolę, niech robotnik nie tuła się po obcych krajach.

Lubawskie Kółko Rolnicze, prezes Sz. Tułodziecki.

Do Zarządów Kółek Rolniczych PTR.
W sprawie ulg kolejowych dla wycieczek na PWK.

Na podstawie informacyj, nadesłanych nam przez Dyrekcję Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu, komunikujemy, że:

1. Grupy podróżnych, złożone conajmniej z 25 osób, przewozi się do Poznania i z Poznania na odległość conajmniej 30 klm. w wagonach klasy I, II i III pociągów osobowych, mieszanych lub pospiesznych za opłatą połowy taryfy normalnej.

2. W razie zgłoszenia się grupy podróżnych w liczbie mniejszej, niż 25 osób, pobiera się opłatę obliczoną za 25 osób. W jednej klasie opłata nie może wynosić mniej niż za 25 osób.

3. Celem uzyskania ulgi powyższej przewodnik grupy powinien przedstawić kasie biletowej przynajmniej na 24 godziny przed zamierzonym wyjazdem zgłoszenie na piśmie, zawierające: Nazwisko przewodnika grupy, ilość uczestników wycieczki, dzień wyjazdu, oznaczenie klasy wagonu i rodzaju pociągu.

Zgłoszenie takie może być uwzględnione nawet na dwie godziny przed odejściem wyznaczonego wyjazdu pociągu, o ile nie zachodzi potrzeba dostawiania oddzielnych wagonów lub zwiększenia siły pociągowej.

Przy wykupieniu biletów, przewodnik grupy powinien przedstawić kasie biletowej podpisany przez siebie imienny wykaz uczestników wycieczki.

Wykaz po ostemplowaniu zwraca się przewodnikowi, który powinien go okazywać przy kontroli biletów, a po ukończeniu podróży oddać łącznie z biletem.

Każdy z uczestników wycieczki powinien być zaopatrzony przez przewodnika grupy w kartę uczestnictwa, która powinna zawierać: numer porządkowy z wykazu imiennego, nazwisko uczestnika wycieczki, datę wyjazdu i podpis przewodnika grupy.

4. Kolei przysługuje prawo ze względów ruchowo-technicznych zastosować uproszone warunki przejazdu, jak to: wyznaczyć wagony klasy IV lub nawet towarowe, doczepić je do pociągu mieszanego, ograniczyć przejazdy ulgowe grup w pociągach pośpiesznych itp.

5. Grupy podróżnych nie mogą wymagać wyznaczenia dla swego przejazdu oddzielnych wagonów lub przedziałów.

6. Przejście do klasy wyższej lub do pociągu droższego nie jest dozwolone.

7. Z ulgi wyszczególnionej w punkcie 1. można korzystać: przy przejazdach do Poznania; w czasie trwania P.W.K. i okresie 7-dniowym przed jej otwarciem, a przy przejazdach z Poznania — w czasie trwania P.W.K. i okresie 7-dniowym po jej zamknięciu.

Dyrekcja PTR.

Budowa rzeźni eksportowej w Gdyni.

Z inicjatywy prywatnej powstał projekt budowy w Gdyni rzeźni eksportowej i bekonarni. Będzie to znakomite uzupełnienie projektowanej w Gdyni chłodni i linji okrętowej zaopatrzonej w chłodnię, której regularne rejsy rozpoczną się zaraz po uwolnieniu Bałtyku z lodów.

Z chwilą wybudowania w Gdyni rzeźni i chłodni na eksport produktów zmierzających zyska silną podstawę i możność zmiany dotychczasowych kierunków, które uzależniały naszą politykę handlową od konieczności zbywania ich na ograniczonej ilości rynków, dyktujących nam warunki. Stworzone zostaną nowe szanse zwolnienia nas od konieczności oglądania się na dotychczasowych odbiorców.

Zebrania Kółek Rolniczych

odbędą się dnia 24 marca 1929 r.

Jamielnik o godz. 17-tej.
Radomno o godz. 16-ej po poł.
Rybno o godz. 16-tej.
Ostaszewo o godz. 14-tej.
Grondziezno. Zebranie Kółka Roln. odbędzie się 24-go bm. po nabożeństwie, o godz. 11,30 w oberży.